

LIBERTATEA

Abonamentul: { „Libertatea“ (4 pag.) numai 100 Lei pe an.
„Foaia Interesantă“ (4 pag.) 60 Lei pe an.
Cel-ce le abonează pe amândouă, le primește cu 150 Lei pe an și capătă și „Plugarul Luminat“, fără alt adaus la plată.

Foale pentru popor.

Apare JOIA

Director: Ioan Moța.

Pentru străinătate: 300 Lei pe an, trimiși în banii țării aceleia în preț de 300 Lei, sau prin cec de bancă.

Redacția și Administrația: Orăștie (jud. Hunedoarei).

Pilda Turcilor, și a Evreilor turci.

— Un fapt foarte mult grăitor. —

„Alianța Universală Izraelită“, adică însoțirea căpeteniilor evreilor de pe tot globul, pentru a silni guvernele tuturor statelor ca să dea tot mai multe drepturi Evreilor în toate țările, — au silit și pe Turci la încheierea păcii după războiul cel mare, să dea Evreilor din Turcia „drepturi de minoritari“ (de popor locuind în aceeași țară, dar în număr mai mic), ba să le dea chiar „privilegiu“, adică drepturi mai deosebite ca celorlalți cetățeni, mai presus de a acelor. Crezându-i culcași la pământ pe Turci pentru un veac, i-au silit să dea Evreilor astfel de „privilegiu“, și o socoteau asta drept mare izbândă în politica mare a lumii!

Dar după umilitoarea „pace“, Turcii se mai ridicară odată în picioare, își mai cercară norocul, bătută rău pe Greci și pășiră ca străznicii stăpâni în casa lor! Luară de guler pe mulți streini ce se purtau ca fiind ei domni în casa Turcilor, și nici pe Evrei nu-i crușară!

Politica stieva națională a noilor conducători ai Turciei, striga peste toate zările: Turcia a Turcilor, și nu a oricărui adus de vânturi pe pământul ei!

Și văzură Evreii din Turcia, că drepturile prea mari pe cari frații lor „atoputernici“ și a tot lacomi din Alianță, le-au „cucerit“ pentru ei, sunt mai mult o nenorocire a lor. Căci ele ridică flecare suflet de Turc asupra lor, în contra lor, ca în contra unor răpitori! Și, — lucru ciudat, dar în aceeași vreme isteț, — au fiind un mare sfat, toți conducătorii din Turcia, și — s'au lăpădat de bună voie de drepturile minorității și de privilegiile pe cari li-le asigură pacea dela Paris!

Oștiria Ovreiului american.

Aflând de acest lucru, ovreiul american Marshall, care a avut parte mare în aducerea hotărârii aceleia dela Paris, se ridică aprins, oșțit, și își ceartă pe frații din Turcia, spunându-le că:

„Ținuta Evreilor din Turcia trebuie osândită de toți acei cari iubesc „libertatea“. Căci cu mare greutate s'au câștigat drepturile ce le fac Evreilor acolo o viață mai bună, mai liberă! Ținuta celor 70 de fruntași cari (în numele tuturor Evreilor turci) s'au lăpădat de drepturile câștigate, e rușinoasă și lașă!“

Răspunsul Ovreiului turc.

La această ocară venită dela dirzul ovrău american, unul din cei 70 fruntași, anume Galante, profesor la Universitatea din Stambul (Constantinopol), a dat îndată un răspuns, în care zice:

„...Chiar religia (credința) lui Moise, poruncește Evreilor să înă la țara în care trăesc, ajutând la fericirea ei (Pro-rocul Eremie).

Și Galante spune, că hotărârea Evreilor turci nu este o tradare (vînzare) față de binele omenimei și al civilizației (al înaintării de obște), ci din potrivă, este o *slujbă adusă omenimei*. Căci, — zice el, — „drepturile“ minorităților, „privilegiile“, sunt îndemnuri la tulburări, sunt în stare să arunce țara în revoluție (înțeleg: Turcii, revoltați de „drepturile“ date evreilor peste ale lor în țara lor, nu se poate să suferă umilitura și într-o zi se vor ridica negreșit împotriva celor cu drepturi așa de nedrepte!).

„Prin hotărârea lor, Evreii, spune profesorul, au ajutat să facă din Turcia un stat la fel pentru toți, — înlăturându-se prin aceasta orice pedecă pentru pașnica înaintare a ei...“

Iaca un fapt foarte mult grăitor: El ne arată de ne sare în ochi, că dacă soartea te-a bătut, te-a îngenunchiat, Evreii și se urcă îndată în cap, poruncindu-și să le dai lor, în țara ta, drepturi mai presus de ale tale înseși! Și dacă ești slab, laș, nemernic, îți vei purta jugul, și el te vor călări, rîzînd diavolește din cărca ta.

Dar de te vei ridica, îți vei încorda brațul și îți vei cere răsunător locul de stăpân în casă, — Evreii se face mic de tot, se lasă jos și se supune, numai să-l lași să stea mai departe și el pe lângă tine, în casa ta...

La noi ce vezi, iubite cetitor? Urmăm noi pilda Turcilor cari s'au scuturat de streinii cocoșii obraznici pe trupul lor, — sau să ne plecăm tot mai tare grumazul, capul, în jugul ce el ni-l întind?..

Ni se pare că suntem departe de Turci! Pe noi Evreii ne simt slabi și de aceea sunt tot mai cetezătorii față de noi!

De acela sfătulm noi merem: Primii cu brațe deschise, Românii, pe cel ce vin să vă cheme la scuturarea parazitilor de pe trupul neamului, și respingei pe cel ce vă învață să fiți „cumini“ și să vă plecați!..

Că ne întrec, iaca, păgânii!

Mare cinste se dă României prin primirea M. S. Reginei în America.

Știrile despre cum e primită M. S. Regina Maria a României în America, sunt din ce în ce mai frumoase. Poporul american este cu adevărat însuflețit pentru oaspele său încoronat și, prin primirea care l-o face, par'că zice: „Ce păcat că nu ești a noastră, și că nu avem și noi o Regină ca Tine!“

Dela New York M. S. Regina și însoțitorii au plecat îndată la Washington, orașul cu scaunul de conducere a Statelor-Unite. La gară i-au așteptat Secretarul de Stat (Ministrul) de Externe și dna, care i-au salutată cu căldură. Un escadron de Călărași dând oaspeților cele mai înalte semne de cinste militară, au însoțit automobilele cu înalții oaspeți până la Legațiunea Română. După puțin timp M. S. Regina a plecat cu însoțitorii la Casa Albă (care e așezînd Palatul Regal al Americii), unde i-a întâmpinat Președintele Colding și dna și înalții dregători ai Statelor.

La salutarea Președintelui, M. S. Regina a răspuns în o vorbire luminată, aducându-și aminte de marele bine ce America l'a făcut României, ca și întregii Europe, prin ajutorul dat în război, ajutor pentru care îi aduce recunoștință mulțamiri din partea Țării sale. A vorbit așa de frumos și mișcător, că a stors lacrimi din ochii multora. Lumea a rămas încântată de cuvintele drepte și calde ale luminatei Regine.

M. S. Regina a cercetat apoi Cimitirul Național în care sunt îngropați soldații morți în marele război, și a pus o cunună de flori: roșii, galbene, vi-nete, în tricoulul României, pe Mormântul Soldatului Necunoscut.

Seara a fost cină sărbătorească la Casa Albă întru cinstea înalților oaspeți.

La New-York, unde își are cuartirul statornic la Hotelul Ritz Carlton, M. S. a primit solțiile de mult feluri cari au venit s'o salute, în numele orașului, a breslelor, a Societăților. În seara de 20 Oct. a avut loc marea primire a invitaților, vre o 800, cu pompă strălucitoare ca la Carțile Europene. Pentru Regina s'a făcut un fotoliu (scaun împodobit) în chip de Tron. După primire a urmat bal.

A doua zi când au plecat să cerceteze Marea Bibliotecă a

orașului, Principele Nicolae și Princesa Elena au găsit la poarta lor un automobil minunat nou-nouț, model „Sport“, dăruit lor de o Societate de automobile de acolo. (Toamă cum ne scria păratele Ilie Pop). Prințul s'a bucurat, s'a pus înseși la volan (la cârmă) și a plecat cu mașina în mijlocul aclamațiilor (strigătelor de plăcere) a mulțimii ce încunglura hotelul.

M. S. a fost la Philadelphia la o Expoziție.

Pe Duminică în 24 Oct., s'a vastit la Opera mare din New York a reprezentație sărbătorească în onoarea Reginei.

S'a bătut lumea pentru bilete. Câțiva isteți, au cumpărat înainte mare parte de bilete, apoi le-au vîndut ei mai departe și au ajuns să capete sume uriașe pentru logile și scaunele ce erau mai aproape de loja Reginei. Prețul unei loji era dela 1000-5000 dollari (un milion Lei!), — dar s'au vîndut cu 20 mil dollari (4 milioane Lei) și mai mult loja (cu loc pentru 45 persoane).

La Baltimore M. S. a ajuns, străbătînd cu automobilul 50 kilometri pe o ploale foarte mare. Cu tot timpul neprimcios, lume multă aștepta pe drum, prin ferestrele caselor și aclama (striga de bucurie) pe Regină; școlile cu ferestre îndesate de lumă. În oraș Elevii Academiei Navale (ș Școlii de marinari, de soldați pe vapoare) au dat o paradă militară în onoarea Reginei, — și deși ploua ca cu găleata, de era cîmpul un riu de apă, — soldații au defilat și manevrat ca pe vreme bună, în înaltele mult așteptatului oaspe încoronat. (A fost ca la încoronarea dela Alba Iulia!)

Însoțirea marilor fol au închiriat dreptul de a da știri și vederi dela primirea Reginei, și au rugat-o să scrie câțiva articli asupra călătoriei Sale în America, căci el plătesc sume mari pentru ei, nu M. S. Reginei, care n'ar primi, ci varsă sumele în „Fondurile de binefacere ale Reginei“ din cari știu că se ajută atâtea lucruri bune în Țară. M. S. a scris pîn' acum 2 articole foarte frumoase în acele fol.

În 25 Oct. M. S. Regina ajunsese în Canada, — de unde se întoarce pe la Niagara, la uriașele căderi de apă, apoi prin celelalte orașe ale Statelor-Unite.

Vom aduce încă amănunte.

„După Cernăuți“.

Iată articolul dlui C. Bacalbașa despre „Frontile sus“ din „Universul“, de care am scris în numărul trecut:

„Dușmanii noștri, într'o clipă de sprindere, și-au perdat cumpătul și și-au dat pe față sufletul. Le mulțumim.

Ani de zile au purtat măști (coperitoare de obraz, arătînd alt obraz decât cel adevărat) și mănuși, și, sub înfățișarea oamenilor împăcați cu voia de neîncunjurat a istoriei, au căutat să ne înșele zilnic. Chiar și cererile lor în temeiul contractelor de pace și al drepturilor străvechi, chiar și târguțiile pentru alegeri și căderile la învolală prin bună înțelegere, nu au fost, timp de 8 ani, decât numai curse, pentru ca buna noastră credință să poată așipi.

Dar a venit o zi, în care clipa nemai stăpînită a vorbit sufletelor încercate de ură, iar cei mai tineri, neputîndu-și stăpîni pornirea potrivnică românilor, — au izbucnit!

Întreb, ce s'ar fi întîmplat în Italia, dacă bunăoară în Triest (oraș ce a fost al Austriei, și azi e al Italiei, așa cum Cernăuțul a fost al Austriei, iar azi e al României) austriacii s'ar fi răscolit într'o zi și ar fi bătut pe filii Romei și ar fi strigat: „Afară Italianii“?!

Ce s'ar fi întîmplat în Franța dacă la Metz sau la Strasburg (orașe ce fuseseră în Germania) germanii înverșunajiar fi oșțit pe francezii și ar fi zberlat pe străzi: „Afară francezii“!

Ce s'ar fi întîmplat în Serbia dacă în vre-un oraș din noua Serbie, ungarilor, de pildă, — ar fi strigat: „Afară Sârbii“?!

Dacă în România se poate însă, petrece un fapt ca cel din zilele trecute, și totuși, a doua zi toată lumea să fie mulțumită, lucru vădit că nu ni se dă, decât atîta cât vrednicimii la cea din urmă mare vorbire a sa, rostită de pe balconul palatului din Perugia, dictatorul Mussolini a spus, în strigătele de plăcere ale poporului:

„Suntem singurul popor care are încă curajul de a nu-și uita birușelele din greu câștigate și care nu înțelege să-și risipească comoara sufletească primită dela mormintele războiului, căci ele sunt un îndemn pentru popor care găsește în aceste victorii un razim puternic pentru mărirea sa“.

Așa trebuie să vorbească toți acela cari, conducînd un popor sortit să albă o istorie, un rol (o chemare) în viața omeniei și un viitor cu strălucire, sunt da-

tori mai tatti să ridice și să lădărească conștiința (știința de sine, mândria) națională a acestui popor!

Dar opt ani după mari jertfe și după o mare biruință, când idealul (cel mai nalt scop) național al neamului românesc a fost atins prin răbdare, prin jertfe și prin rănare, acest popor ține fruntea tot atât de plecată ca și a doua zi după o înfrângere...

Noi n'avem nici ură, nici dușmănie pentru nici un neam străin, noi nu cerem o ținută deosebită pentru noi și vătămătoare pentru nici o minoritate (neam mai mic din țară) și întindem tuturor mâini deschise pentru prietenie, dar blândețea și omenia noastră, trebuie să fie imbiată cu fruntea sus.

Un elefant, un cal un bou, sunt de atâtea ori mai tari decât un om, și cu toate acestea omul stăpânește aceste animale și le încovoale voinței sale.

Dacă poporul român ar ști să întrebuințeze puterea morală de care se bucură în virtutea numărului său plin pe același întindere de pământ, a istoriei sale și a puterii politice pe care a cucerit o prin lupte de veacuri, nici o minoritate (nici un neam străin de printre noi) nu ar îndrăzni să-l despretuiască și să-l înfrunte.

La Cernăuți s'a dat de gol starea mai prejosă a noastră românească din acest punct de vedere. Să nădăjdăm că a fost numai o clipă de uitare.

Să nu mai fie cu puțință altădată, ca într'un mare oraș românesc, un pumn de străini să ocărăscă România, iar Românii să nu îndrăznească a se arăta!

Să nu mai fie cu puțință, ca străinii să ocărăscă și să învingă, iar Românii să se ascundă și să sufere umilință!

Iar oamenii cărora soarta și norocul le-au încredințat cărmăjării, să înțeleagă una din cele mai dintâi a lor datorii: romanizarea orașelor din noile ținuturi.

Constantin Bacalbașa.

Ați înțeles, cetitorilor noștri buni din popor, asemănarea crudă de mai sus, cu elefantul, calul, boul?

Are elefantul trup mare, boul asemenea, calul voinic și născăpărat, încât fiecare de și-ar cunoaște puterea, nu s'ar putea apropia de el nici zece, nici douăzeci, nici o sută de oameni! Dar fiindcă unul e numai elefant cu picioare uriașe și grele și cu cap cât un munte, dar cu minte cât un grăunte; altul e numai bou, mare, puternic, dar în cap nu-l nimic, — vine un pul de om, un copil, cu trup mic, dar în cap cu lumină dănzăscă și minții, și îl ia pe bou de corn, pe elefant de funie, pe cal de frâu, și-l duce unde îl place și-l face să lucreze pe sama lui, pe a omului, cele mai grele lucrări... Că de unde nu, îl pleznește cu bicul peste cap, peste ochi, peste gură!

Ați înțeles asemănarea: Ne-

mului românesc în această țară, încă e cel mai mare trup de popor, pe lângă care celelalte neamuri sunt mici, ca omul pe lângă elefant, pe lângă bou... Dar, durere, — di Bacalbașa nu o spune, ci ne lasă s'o înțelegem, — poporul nostru încă face aci numai cam slujba animalului mare și puternic, dar neștiutor de puterea sa, care îndeplinește cele mai grele lucrări de cară să albă folos — neamurile mai mici streine, dar mai cu multă lumină în capetele lor!.

Din vina cui? Din a conducătorilor de țară, din a partidelor politice cari se bagă și ele și bagă și pe bietul nostru popor, în jugul acelor neamuri streine și dușmane nouă!

Până când va mai suferi poporul românesc, ca să fie dus de frâu pe căl atât de înjosi-toare, cum e condus și azi?

— „Să nu mai fie cu puțință ca streinul să ocărăscă și să învingă, iar Românii să se ascundă și să sufere umilință!”, — zice d. Bacalbașa.

Să nu mai fie cu puțință — zicem noi, — ca cineva să poată asemăna ținuta neamului nostru românesc în țara lui, față de pășirile de „stăpâni” ale streinilor, — cu ținuta elefantului, boului, calului... care, azi, durere, se cam potrivește. Deci asemănarea să privească în întâia linie pe capii politici, cari ei își pleacă atât de rușinos fruntea în fața istețimii streinilor!.

No bat și Bulgarii...

— Acuș ne vor bate și Țiganii. —

În Macedonia trăesc cam un sfert de milion de Români, cari se pierd acolo în marea neamurilor streine din jurul lor. Grațul le e foarte schimonosit încât abia-l înțelegi. Că-i bat valurile marginilor, alor trei mări, trei neamuri streine: Aci se întâlnesc și se amestecă valurile dela margini a Bulgariilor, a Sîrbilor, a Grecilor, și bleșii Români macedoneni au fost împărțiți printre aceștia, de nu mai știu nici ei al cui sunt.

De aceea frunțașii lor s'au gândit să caute legătură cu țara-mamă România, și să facă cu puțință celor ce ar dori să vie și ei în Țara neamului lor, — să poată veni

Stăpânirea dela București a primit cu plăcere acest gând și a hotărât să primească pe cât mai mulți din Românii macedoneni, avînd a-i așeza ca coloniști în Cadrilater, în Dobrogea, aci spre hotarul bulgar, unde avem lipsă de Români, și fiindcă ei, Macedoneni, cunosc și limba bulgară, încât nu li-i greu a fi printre Bulgarii din acea latură de țară.

Și, în anul din urmă, au fost aduși numeroși Români macedoneni în Cadrilater. Pe temelul Legii Agrare s'au făcut și aci răscumpărări de moșii de cele mari, s'au împărțit și moștile statului, și așa s'a făcut loc pentru Românii Macedoneni.

Acum iaca ce vestesc foli: în sara de 11 Octobrie, peste 30 de Bulgari din sstatul Azaplar, înarmați, au atacat pe coloniștii Macedoneni din acela sat, în casele în cari erau adăpostiți. Aceștia fiind singuri și nearmați, au fost bătuți cu grămada! Familii întregi de bătrâni, femei și copii, au pe trup rani și tăieturi grele! Cărește încărcate cu răniți au sosit la Bazargic la spital.

„La spital (unde și doctorii și îngrijitorii se vede că s'ot bulgari) nu li-a luat nime în samă, spunându le, că n'au loc, și peste tot ce cantă ei în Cadrilater, că statul român n'are lipsă de Macedoneni aici!”

Iaca roadele purtării „cu-mă-nnși” a stăpânilor noastre față cu toți streinii din țară... Ni se urcă 'n cap, ne iau chiar la bătae și întreabă: Ce cantă Românii macedoneni în România?

Și în vreme ce ei ne iau așa în palme, ba în coțite, — noi ne mâncăm între noi, pe „partide”...

Pentru „Căminul Cultural Creștin”

(Casa Studenților).

Vrednicii Români din Tiba-Bărgăului, cari sunt înscriși în „Liga Apărării Naționale Creștine” și au Comitet comunal, — ne-au trimis prin președintele lor Vasile G. Popp și secretarul Ioan Mihail, 800 Lei pentru „Căminul” ce se lucrează la Iași. Iată numele celor ce au dăruit fiecare câte 50 Lei:

Vasile G. Popp, econ., Maria Popp n. Rus, ec., I. Mihail, funcț. com., Maria Mihail n. Platon, funcț. com., N. G. Pintican, ec., Dochia Pintican n. Ghivac, ec., Simion Tonea, comerciant, Dochia Tonea n. Rus, comerc., V. Monda, com., Anița Monda n. Schiopu, com., I. Cozac (Frâncu), ec., I. Șuț I. Dumitru, cantor, I. Civarba, ec., Clemente Spermezan, pădurar, Dum. Săngeorzan, ferar, Gavril M. Cioanca, ec. De tot: 800 Lei.

De tot azi . . . Lei 800—
Din Nr. 41. . . . 256.800—
De tot la „Lib.” Lei 257.600—

— Cel 100 dollari publicați în numărul trecut l-a schimbat banca „Albina” din Sibiu, cu 185 Lei unul, și banii l-a trimis (la cererea noastră) de-adreptul la Iași.

In Bucovina

s'a pornit o mișcare, care arată că se trezește sufletul românesc și nu mai vrea să se supună jafului lui Anahau. Se știe că Biserica ortodoxă din Bucovina are înderi uriașe de păduri, pe cari le luase încă sub austriei în întreprindere evreul Anahau, ca pe nimic. După război s'a mai prelungit odată contractul și de stăpânirea românească, — dar Conzistoriul din Cernăuți și a auzit destule și grele vorbe pentru aceasta.

Acum s'a adunat Sinodul bisericel bucovinene (Adunarea Episcopala) și în aceasta s'au ridicat puternice glăsurile ale deputaților bisericestii, cerând ruperea Contractului cu Anahau! Pornirea e așa de puternică, încât nu s'au mai văzut „partide” în sfat, că toate s'au prefăcut într'unul: Partida pentru rupe-

rea Contractului, — căci zicea un deputat cuminte: ori-câtă pagubă am avea cu ruperea contractului, nu va fi așa de mare ca paguba morală (sufletească și de bun nume), pe care o avem în fața credincioșilor, ba a întregului neam, pe urma acestui Contract.

Aci se va da Jidanulul jăfător — pasaport.

Scrisoare din Moldova.

„Liga Ap. Naționale Creștine” în Tutova.

Duminică, în 10 Octombrie a avut loc în târgul Plopana din jud. Tutova, o foarte reușită adunare populară a Ligii Apărării Naționale Creștine. Poporul moldovean de aici, e foarte pornit pentru mișcarea „Ligii”, dela ea mai nădăjdind doară, aceea ce dela celelalte partide nu mai poate nădăjdui: ridicarea sa din nenorocirea cotropirii evreiești.

Frunțașii din partea locului, în cap cu zelesul gospodar V. Iancu, Președintele organizației locale, cu sprijinul prețios al dlui avocat O. Moțaș, ajutați de câțiva studenți înimoși, au organizat pe aceasta zi o Adunare populară a celor ce prețuiesc „Liga Creștină”, avînd să sfințească cu acest prilej și un „Cămin Cultural” local.

Pregătirile bine conduse a adunării și sărbării, au dat rod frumos: ea a reușit foarte bine. Pentru sporirea atingerii față de adunare, organizatorii au poțit pe dl profesor I. Zelea Codreanu, deputat, dela Hași. Daa a venit și când s'a apropiat de comună, la câțiva kilometri în capul comunei i-a ieșit în cale o frumoasă ceată de fiicăi și fete în costum național, cari l'au primit cu cântece și flori, — ca un semn de bună prețuire a oaspei cu drag așteptat, dar mai mult a „Ligii” în a cărei nume vine și în a cărei slujbă stă și d-aa ca deputat.

Intrînd în sat, pe jos, în mijlocul fiicălor și fetelor, popor numeros a salutat pe frunțașii „Ligii”, pe ambele laturi ale șoselei, spörînd mereu marea de oamni ce înainta spre locul adunării, la sf. biserică, unde era adunată lume multă, cu solii de cărturari și țărani, preoți, învățători, din județele Tutova, Bacău, Vaslui, Roman și Tecuciu. Era o bucurie să vezi această tragere de inimă, semn că simțământul Ligii e viu în suflete pe toate cuprinsurile. — În biserică dl preot St. Popescu a sfințit steagurile „Ligii Ap. Naționale Creștine”. Din prilejul sfințirii dl prof. deputat Codreanu a rostit o vorbire pentru țaria și sfințenia credinței, atât față de vechea noastră religie străbună, cât și către mișcarea „Ligii” care această religie și pe închinătorii ei îl apără.

La ieșirea din biserică a noului Drapel (steag) sfințit, a fost salutat cu cântare patriotică de corul Ligist din Roșiori, apoi cu cel din Roman au cântat frumoase cântări patriotice, — și au plecat cu toții spre locul adunării purtând placarde (tablă)

cu scrisoare pe ele: Trăiască „Liga Ap. Naționale Creștine”, „România a Românilor”, „Jidanul la Ugandă!” și altele:

Ajanșii la „Monumentul Eroilor”, dl Locotenent D. Popescu, a pus pe monument în numele „Ligii” o frumoasă cunună cu fundă tricolor; dl deputat Codreanu a vorbit spunînd umbrelor celor pentru cari s'a ridicat Monumentul: „Liga punînd cunună pe mormântul vostru, arată că nu v'a uitat, că e gata să lupte pentru ce și voi ați luptat: să avem o Țară Românească așa cum voi ați vrut'o, să strălucească crucea lui Hristos peste ea și copiii voștri să fie stăpânii ei!

Studentul Andrei C. Ionescu a adus închinarea tinerimii, la picioarele Monumentului eroilor, și asigură umbrele eroilor căzuți, că tinerimea universitară va fi la locul ei în lupta neamului!

— S'a trecut apoi la sfințirea „Căminului Cultural Creștin”, cărui s'a pus temelie în casa frunțașului gospodar Vasile Iancu, președintele local al Ligii, avînd să adăpostească în Cămin o Bibliotecă cu cărți alese pentru luminarea poporului. În semn de plăceră că la serbare la parte un deputat al Ligii, dl I. Z. Codreanu, botează „Căminul Cultural Creștin” pe numele d-sale! S'au rostit vorbiri alese:

Dl avocat Oct. Moțaș a spus, că purtînd acest Cămin numele unui sămănător de credință și de carte, ținuta Căminului aceeaș va fi, ca și ținuta și munca celui a cărui nume l'a luat. —

Dl deputat Codreanu mulțumește de cinstea ce i-se face, și arată că popoarele din Apus sunt mai tari, pentru-că ele ceteșc mult, învață mult. Noi aici muncim, și suntem mulți, și totuși robi, dușmanii noștri sunt mai puțin, și s'ot stăpâni, căci cunoștințele lor, cartea mai multă, îl ajută. De aceea lucrul de mare folos fac cei ce se silesc a da și poporului nostru carte, prin Cămine culturale și altele.

— A urmat Adunarea politică. Dl adv. Moțaș salută în numele organizației din jud. Tutova, pe trimisul Ligii, dl deputat Codreanu, cărui a il dă cuvîntul pentru a desfășura lumii adunate programul Ligii și scopurile luptei ei sfinte.

Dl Codreanu a vorbit apoi 2½ ore, ascultat cu încordare, desfășurînd toate scopurile urmărite de Ligă, pe tărâm economic, cultural, național. Arată că aceasta nu e o luptă a unor dornici de mărire, mai curînd siguri de cumplite neplăceri, dar pe care trebuie să le înfrunte, dacă e ca să nu lăsăm să ne plară neamul sub ochii noștri, în mâinile noastre. Scopul Ligii se va ajunge! Chiar iadul de s'ar răvărșa peste noi, — încheie dl deputat, Liga va ajunge să lenească și cu ea măsurile de mîntuire, nu cu mâna de roze, de tandafiri, ci — cu mîna de fier!

Vorbirea a fost viu aplaudată și lumea s'a simțit mult înălțată sufletește! — S'a luat apoi jurămîntul celor credincioși Ligii. Total s'a încheiat în mijloc de frumoasă însuflețire. — Scara a

petrecere dată de studen-
za din Tutova, la care au luat
parte toți oșpeții, cu voință bună
cu inimă pentru lupta cea mare
scamului, care — ne așteaptă
pe care noi cu dragă inimă
o primim!

Vestitor.

Din Bârlad.

Conferința „Ligii Creștine”.
Sâmbătă în 16 Oct. s'a des-
t în sala „Casei Naționale”
la rând de Conferințe ale
Bibliotecii Populare de aici.

Pentru a deschide noul șir, a
st pofit di profesor I. Z. Co-
reanu dela Huși, deputat, care
și venit, fiind întâmpinat la gară
de numeroși studenți și intelec-
tali. I s'a dat și un buchet de
ori în numele studenției de
Tutova.

Seara a avut loc Conferința
vorbires) înainte vestită. S'a a-
scultat lume multă ca s'o asculte.
adv. Moțaș a arătat scopul
conferinței, care este: a
culturală națională creștină
mulțime, și salută pe confe-
nțiarul venit anume pentru a-
cesta.

Di prof. I. Codreanu și a
st apoi conferința despre: „In-
mănatatea orașelor în
așa un neam”. Firește, a
ut aici țărîm larg și bogat de
cerceta, de a vorbi, de a scoate
lveală această însemnatate. A
nt pe scurt istoria orașelor ca
tre de lumină în mijlocul po-
porelor, și a arătat că ele in-
pue și intrupează de fapt in-
și sufletul unui neam. De
cea e o nevoie (trebuie!) din
le mai arzătoare, ca neamul
omilor din țară, să fie și dom-
ni orașelor. — Iar pentru
la are lipsă de o clasă mijlocie,
de cea a meseriașilor, apoi
negustorilor, cari ei formează
roșul, chiar puterea, în orașe,
este tot locul. La noi acest lu-
ru se va putea face numai cu
mari eforturi, după ce am scă-
tat din mână, prin greșelile din
ecut și din timpul de față,
rașele țării, mai ales ale Moldo-
ei. Lumea a rămas deplin in-
redințată de dreptatea acestor
rătăiri.

— Duminecă în 17 Oct. di
prof. Codreanu, a rostit în bise-
ră o predică, în biserică Sf.
Andron, despre lupta Satanei
potrivă Domnului, — făcând
toți să înțeleagă de tot bine
trebuia înțeles prin potrivita
dăre... Sunt de bun folos ast-
de propoveduirii în fața mul-
tății.

Ascultător.

Din alte țări.

11.000 muncitori fără lucru
într'un singur oraș.

Din Moscova — orașul fer-
de conducerea bolșevicilor
muncii, — se vestește chiar
cancelaria de dat vești tele-
fice a stăpânirii de azi, că
luna trecută, Septembrie, erau
Moscova 141.000 de muncii
fără lucru!

Foarte trist e, că între aceș-
32.000 sunt muncitori inte-
ctuali, adică oameni cari muz-
ca cu capul, cu învățătura

lor, prin cancelarii, prin bănci,
prin oficii, — și azi n'au unde
munci, ci-s muritori de foame!

Pe muncitorii celorlalți, pe „to-
varăși”, guvernul îi ajută, și a-
nume pe jumătate din ei (de
ce numai jumătate?, vor fi cei
cu nasul strâmb și cu proptele
la „domnii” zilei!), din venitele
statului.

Această soartă o doresc, o
pregătesc, Evreii pentru toate
popoarele creștine. Și România,
vecină cu Rusia, e asupra căreia
s'au aruncat mai vartos și cu
toate puterile lor!

Și atâtea iume dela noi nu
vede primejdia!

NOUȚĂȚI

M. S. Regele, tot nu e de-
plin sănătos? Prin București
se vorbește cu multă îngrijorare,
că M. S. Regele nostru țărășii
se simte rău. Se vede că nu s'a
putut intra în destul nici cu
scăzile la cari a mers în vară.

Unele ziare și scriu pline de în-
grijorare, cerând să fie aduși și
medici vestiți din străinătate, —
căci de sănătatea Măiestrului Sale
țara are azi lipsă ca de cel mai
scump lucru.

Solia Italiei, în frunte cu
Principele de Coroană, sosește
la București în 3 Novembre, spre
a pofiti pe M. S. Regele nostru
să cerceteze Curtea Regală Ita-
liană, — ca semn al străngerii
legăturilor de pretenție între cele
2 țări.

Starea înalt Preasfințitului
Metropolit Dr Suciu al Bla-
jului, — după cum scrie „Ual-
rea”, nu este încă asigurată că
a trecut peste primejdie. Unele
semne la rana piciorului tăiat,
fac griji doctorilor, cari îl îngri-
jesc cu toată știința și cu toată
inima lor.

Iubileu rar! Episcopia gr-
cat. a Lugojului are în slujba sa
un vechiu și statornic slujitor,
pe părintele Canonic Ioan Ma-
dincea. La 5 Sept. Sfînșia Sa
a împlinit 62 de ani de preoție
și 50 ani de când e canonic. E
o împlinire rară. Stimătorii Sf.
Sale l'au sărbătorit în chip po-
trivit, dorindu-i încă viață și să-
nătate la mulți ani.

Dr Victor Babeș, cel cu
nume mai mare între mulții doc-
tori români cu nume strălucite,
— a încetat din viață. Era fiul
vestitului luptător național de
pe vremuri Vicențiu Babeș
dela Peșta. Cap luminat încă din
tinereța sa, a fost chemat de
guvernul din Pesta ca Profesor la
Universitatea din Budapeșta, și a
și primit slujba, dar abea a stat
în ea ca un an și, fiind chemat
la București, s'a dus la București
și a fost capul marelui Institut
de bacteriologie, — adică de
cercetări asupra nenunțatelor
feluri de microbi — germenii cel
nevăzuți cu ochi, cari prici-
nesc zece și sute de boale pri-
mejdioase. Descoperindu-l, alfan-
du-le felul de tral și de hrănire,
și că ce nu le place și ce-l
poate potopi, — a arăta doctori-
lor și leacul cu care poți dără

opri ori stânge cutare boală ve-
nită dela germenii cutari. A fă-
cut astfel de descoperiri, pe a-
cest țărîm gingaș și greu al ști-
inței medicale, că i s'a dus nu-
mele în toată lumea, și doctori
mari ai altor neamuri, se folo-
sesc de leacul cutare ba cutare,
îscodit de Dr Victor Babeș!

Ajunsesse vârsta frumoasă de 72
ani, și era tot în mijlocul mun-
cii sale minunate. Acum l-a pus
și dănzului sfârșit un păcătos
de microb din milioanele acelor
contra cărora dănsul a dus cum-
plit războiu de stărpire. Prin Dr
Babeș știința română, ba a toată
lumea, perde un încafăr de cari
numai rar se ivesc pe cerul ei.
D-zeu să-l odihnească cu aleșii
săi.

Cununie. Dăoara Claudia
Dumitru, fiica părintelui Du-
mitru din Berlu, și di Ion Lă-
zăroiu, funcționar la „Arde-
leana”, Orăștie, vestesc sărbarea
religioasă a cununiei lor, care va
avea loc Duminecă în 7 Nov. în
biserică ort-rom. din Berlu. Do-
rim deplină fericire.

Repararea unei nedrep-
tăți. Se știe că în toamna anu-
lul 1925 Profesorii dela Facul-
tatea de Drept din Iași și au ina-
lutat Ministrul Școlilor abzice-
rea, în semn de protestare că
nu voia să deschidă și Faculta-
tea lor, pe când celelalte erau
în lucrare. Guvernul liberal a
primit abzicerile lor, și l'a lă-
sat pe profesori fără slujbă. Un
an de zile l'a înlocuit cum a
putut și cu cine a putut. Numai
pe unul din ei îl pusese napol
în scaun. Guvernul de acum,
știind că acea măsură a libera-
lilor era o nedreptate, și fiindcă
și așa alți profesori nu primeau
să lea locul colegilor lor nedrep-
tății, — a hotărât așezarea de
nou în scaunele lor a dlor pro-
fesorii A. C. Cuza, Florin Sion
și I. Leatră, la Universitatea din
Iași.

Țara automobilelor, — țara
nenorocirilor. Nicăiri în lume
nu sunt atâtea automobile, ca
în Americă. Aproape toată casa
lși are mașina ei. Dar nici nenor-
ociri de automobile ca acolo
nu mai sunt alurea pe glob.
Folle americane arată, că în cele
întâi 9 luni ale acestui an, s'au
întâmpat în Statele Unite 13 000
de nenorociri mari de automo-
bile: 13 000 de oameni au fost
ucigași de mașinile ce au dat
buzna peste ei, — iar alți 350 000
de inși au fost numai loviți și
râniți de automobile.

Vânt turbat și ucigaș a bă-
tat zilele astea peste Havana,
capitala insulei Cuba, — și așa
învolverare a dus, încât au fost
ucigași 58 de oameni, și 2100 ră-
niți, între cari 400 răniți greu.

Arhierii plin de zel avem
azi pe cel doi Arhierii mai tineri:
Episcopul unit Dr. Hossu
dela Gherla și cel ortodox Gri-
gorie Comșa dela Arad. Cel dela
Gherla a ajuns a-și fi vizitat
toate comunele din Eparhia sa,
— cel dela Arad, deși de scurtă
vreme în scaun, a cercetat pân'

acum 100 de parohii aradane, în-
tărind credința prin vorbiri lu-
minate, fiind mare meșter al pre-
dicării.

Biletele de 500 lei vechi.
Banca Națională a Românelor adu-
ce la cunoștință, că biletele de
500 lei tip vechiu 1916 (cele
mic) se mai primesc ca bani,
numai până la 31 Decembrie
1926.

Cari mai au, le pot încă schimba
la Banca Națională în București,
și la toate Agențiile și sucursa-
lele ei din țară. Iar după 31
Dec. 1926, nu se mai primesc
deloc.

Premii pentru cei ce vor
sămăna știința de carte în
popor. „Asociațiunea” dela Si-
biu, împarte pentru anul școlar
1926/27: un număr oarecare de
Abecedare pe seama neștiutorii-
lor de carte adulți (crescuții)
lipsiți de mijloace, cari vor să
învețe carte în cursul acestui an
școlar: apoi 40 premii de câte
lei 2000 acelor învățători și
preoți, cari vor învăța un nu-
măr mai mare de neștiutori, în-
deosebi în vârsta de peste 18
ani.

Cel cari vor face spor mai
bun, căpătă și ei premii în cărți.
Dorim să putem vesti, că în cât
mai multe sate, s'au pornit a-
ceste Cursuri de iarnă pentru a
învăța cetitul și scrisul pe cel
ce încă nu îl știu.

— **Calendarul Na-
țional** întocmit de redacția
foilor noastre (descrie în fața
din urmă a acestui număr), e
gata. În săptămâna viitoare
începem trimiterea lui la adresa
celor cari au trimis după el.
De vreți un Calendar aievea
bine îngrijit și cu cuprins plă-
cut și sănătos, — cumpărați
acest Calendar pentru cât mai
mulți din comunele dvoastre.

Moară sărită în aer. O
groaznică nenorocire s'a întâm-
plat în comuna Cioara-Dolcești
de lângă Brăila, în 20 Octobrie:
Moara cu abori de acolo, a să-
rit în aer! Iacă cum s'a petrecut
nenorocirea:

Moara era mânăta cu motor
de benzină.

În zina arătată, după pune-
rea în mișcare a motorului, me-
canicul C. Iorga, însărcinat cu
supravegherea mașinilor, s'a de-
părtat de motorul, care, fiind
prea încălzit, arunca scântei.

Câteva scântei au căzut asu-
pra depozitului de benzină a
morii, care îndată a luat foc și
a sărit în aer! În câteva clipe
marea clădire a fost prefăcută
în ruine.

Mecanicul George Iorga, pro-
prietarul morii d. Tăcșă și să-
tenii Al. Boris și Marcu Tănase,
su fost greu răniți și duși la
la spital.

Pegubele se ridică la 2 mi-
lioane lei. Moara era sigurată
pentru o sumă mai mică. În
moară se aflau îngrămădite mari
catășimi de grâu, făină și po-
rumb (cucuruz).

Lupta vulturului cu — ae-
roplanul. Din New-York se
scrie că un aeroplan de postă,
mașină ușoară, a avut o ciudată
luptă în aer cu un vultur. A vă-
zut vulturul aeroplanul și soco-
tindu-l pasăre blestemată de pe
alte țărîmuri, care vine să-l calce
împărăția, — s'a repezit asupra
aeroplanului și s'a izbit de el
zdrobindu-și capul de motor, dar

stricând și o aripă a aeroplanu-
lui prin căderea asupra ei, —
încât conducătorul numai cu
greu a putut încunglura o nenor-
ocire, coborându-se cu multă
pază, ca să nu se prăboșească.

Țara turnurilor de biserici...

Fiind vorba de lupta care
n'a încetat încă în Mexico între
stat și biserică romano-catolică,
— folle engleze vorbind de stă-
rile din acea țară, acot la iveală
lucruri interesante.

Pentru a fi înțelese cele mai
de jos arătăm aci, că Mexico
e o țară în America de Nord,
eșezată din jos de Statele Unite,
între această și Mare, — și nu
e cât România de mare, are nu-
mai vre-o 200.000 kilometri pă-
trași. România are peste 300.000.
Totuși locuitorii are cam cât Ro-
mânia de azi, vre-o 15-16 mi-
lioane.

Cel mai mulți locuitori sunt
romano-catolici.

Acum iaca tălcul pricinii:
Acolo unde biserica e așa-
zicând națională, unde adică
preoții sunt fil aceluiași popor,
aceluiași neam, ca și credincioșii
lor, — acolo, cum e și la noi
Români, preoții au îndemnat și
îndemna poporul la dante din
inimă carată pentru sfânta bise-
rică, și cu poporul împreună, zi-
desc bisericii potrivite cu starea
lor, dar fără a trece peste pu-
terile lor. E o arătare potrivită
a dragostei și credinței în D-zeu.

Acolo însă unde preoții sunt
de neam străin și numai le-
gea bisericească o au una cu
poporul, acolo preoții nu au sim-
țul de cruțare față de credincioși,
și se folosesc de credința și
evlavia lor, pentru a l storce
de bunuri în folosul bisericii,
dar mai mult pentru fala lor, de-
cât pentru folosul cel aievea și
plăcut lui D-zeu.

Așa a pășit'o neamul româ-
nesc din vechiul Regat — Mol-
dova și Muntenia, — ajunsse o
vreme pe mână de preoți greci,
de aceeași credință, dar de
neam străin. Aceia așa stor-
seseră credința poporului, încât
ajunseseră mănăstirile lor gre-
cești, toate „închinale” Muntei
Alhos din Grecia și așa lui tri-
mășându-l tot folosul averilor mă-
năstirești, încât erau într'o vreme
mai bogate acele Mănăstiri gre-
cești, decât tot poporul din Țară:
ele aveau singure mai mult pământ,
ca „al lor”, decât tot po-
porul încolo. Atunci veni Re-
voluția lui Tudor Vladimirescu
pentru alungarea acestor străini
așcători fără suflet ai poporu-
lui, și veni apoi Domnul Alex.
I. Cuza, care le „confiscă”
(luă cu puterea, prin hotărîre în
sfatul țării) toate acele averi și
le dăte napoi poporului plugar.

Aceiași lucru e pricina tul-
burărilor și din Mexico.

Conducerea bisericii catolice
dă feluritelor țării preoți nu nu-
mat de cei ridicați din fiii ace-
lei țări, ci și luați de alurea, de
ori-unde, de cei cari se cer să
meargă acolo. Și se cer de re-
gulă nu preoții cari au drag
neamul țării în care vor să
meargă, ci poate îi sunt, ca
neam, potrivnici. Și atunci fac
tot ce știu pentru a storce a-
cel popor în folosul material al
bisericii, care nu totdeauna se
revară asupra țării și neamului
din care s'a stors, ci se trece
în afară, pentru alte scopuri, din
afară, ale bisericii catolice.

Pentru acest lucru a mai fost
o răzvrățire a statului Mexican
împotriva bisericii catolice înainte
cu 70 de ani. Statul atât era de

Încărcat de datorii, că nu le mai putea duce înainte, iar biserica catolică plătea în bogășie, ca plăcinta în unsoare. Atunci Președintele Jaurez, a desființat Mănăstirile, a confiscat (cuprins prin lege și cu puterea) bunurile bisericilor și a încetat cu plata datoriilor statului 2 ani de zile, în care vremea statul, sleit de putere, să mai prindă putere, — ușurând și sarcinile și prin averile confiscate dela biserica romano-catolică, care nu mai știa ce să facă cu bogășia, pe când statul abia mai răsufla de sărac.

De atunci încoace, 70 de ani, biserica catolică iar a sfârșit averi, cari azi au ajuns de nou uriașe și deteră prilej la nouă încercare între Stat și Biserică. Și acum statul a făcut același lucru: a confiscat averile de nou prea îngrămășite în stăpânirea bisericii catolice.

De aci ținem răsturnarea și supărarea țării.

Că partea cea mai mare a poporului din Mexico, cum urmează pe preșii ce-l îndeamnă la jertfe cât mai mari pentru scopurile arătate de preșime, se cglindește și în următoarele lucruri, pe cari le scriu foile engleze:

Mexico e țara cea mai bogată în biserici mari, zise „Catedrale”, încăi cu drept cuvânt i se zice: Țara turlelor (turnurilor) de biserici.

Are Mexico la ale ei 15 milioane de locuitori, 28.000 de biserici și Catedrale, cele mai multe mărețe și încărcate de bogășie. (România cu 17-18 mil., are de toate, cu a Românilor și a străinilor împreună, cam 15.000 de biserici, între cari poate a douăzeciă parte să le poți zice: biserici mai mărețe. În Mexico numărul bisericilor peste tot, e de două ori mai mare, — ceea-ce e mult, — iar al „Catedralelor”, a bisericilor mărețe, e de zece ori de mare!)

Vorbind, ca pildă, de catedrala din orașul Mexico (cel cu susunul de conducere) spune că e cea mai frumoasă biserică din toată America, — așadar bogatele State-Unite n'au o așa biserică, adecă n'au pus stăta lux în zidirea și împodobirea unei case de rugăciuni, cât a pus orașul Mexico, deși într-o țară de zece ori mai săracă ca Statele-Unite.

E foarte frumoasă și s'a lucrat multe zeci de ani la ea, până s'a putut spune că e cu totul gata.

Preșimea din alte orașe nu s'a lăsat mult mai prejos, — și de aceea e plin Mexico de biserici ce se întrec în strălucire din afară, în turnuri aurite și în strălucire pe dinăuntru. Iar pe lângă asfel de biserici s'au adunat și averi uriașe, căci preșimea îndruma toată aplicarea de jertfe a poporului, numai în această direcție, în această cale. Celelalte nevoi ale vieții au fost mult mai slab ajutate și au rămas pe jos. De aci — nemulțumirea stăpânirii și — răzburerea.

CALENDARUL NAȚIONAL

al „FOII INTERESANTE”, ps 1927.

este aproape gata. La 1 Novembre se începe trimiterea lui pentru cei ce îl vor fi cerut.

Are, pe lângă partea calendaristică, toate datele și îndrumările ce le așteaptă cetitorul dela un Calendar: Posta, Telegraful, Telefonul, Scala timbrului, Sărbătorile naționale; Mersul vremii și Povește economice la fiecare lună, — și celelalte.

Ilustrații (chipuri) are pe cari nu le găsești aiurea: Chipul *Căminului Cultural dela Iași* atâta cât era lucrat la 1 Octobrie 1926: zidite 3 etaje (al 3-lea rând peste cel de jos). E o bucurie a-l vedea. Ziditorii lui, vrednicii studenți muncitori, se văd prin ferestri și pe zidurile în lucrare! Un chip al acestei „Case a nădejților noastre”, împodobește învâlcirea Calendarului, altul, mai mare, în lăuntru.

Aduce apoi fotografiile (chipurile) celor 10 deputați ai Ligii Apărării Naționale Creștine, întâia ceată a acestor luptători creștini, care a străbătut în Parlament, în frunte cu Steagul Nou ridicat de „Ligă”, ca însoțirea celor ce vor să vadă aici o Țară Românească cu adevărat a Românilor, și nu ca azi mai mult a străinilor, mai ales a Jidanilor.

Incolo felurite vederi din țară și din lumea mare, — apoi cetiri aless, poezii, schițe, nuvele, peporale ș. a.

Calendarul, de 6 coale tipar (aproape 100 de fețe), se vinde cu următoarele prețuri:

1 până la 5 exemplare, cu 20 Lei unul, trimise franco-recomandat

Dela 6—10 cu 15 Lei trimis franco-recomandat.

Dela 10 în sus, cu numai 12 Lei un exemplar, și peste preț se adaug 6 Lei taxa de postă recomandat. (Așadar pentru 10 exemplare trimiți 120 Lei și 6 Lei recomandarea, de tot 126 Lei; — pentru 20 ex. 246 Lei, și așa mai departe).

Celor ce trimit banii mai întâi, li se trimit Calendarul mai întâi, adecă în șirul în care vin cererile.

Fără bani înainte trimiși, nu se trimit. — Numai abonaților noștri vechi, cari au foaia de ani de zile și au plătit-o cinstit, le trimitem, la cerere, câte 10—15 ex. pe cari să le plătească după vânzare, — oprindu-și 3 Lei la fiecare exemplar vândut, pentru osteneala lor.

A se trimite banii la:
Admin. „Libertatea”
Orăștie (jud. Hunedoara).

CONCURS.

Postul de secretar la Liceul „Avram Iancu” din Brad, fiind vacant, se publică concurs.

Reflecțiile vor înalata cererile către Direcțiunea Liceului, însoțite de actele ce posed, până la 20 Nov. 1926. Salariul lunar 3921 Lei. Direcțiunea.

(907) 1-1

Moară de vânzare

Subscribul vând moara mea mânăată cu motor de gaz (cu cărbuni), două perechi de petri franceze lășime 42 foli în comuna Răhău (p. Sebes. Alba). Motorul de 30 H. P. Folosită numai 6 luni. Fiindu-mi peste mână, o vând.

A se adresa la:
Ioan Deme
comerciant, Chimiudia
p. Deva, (j. Huned.)
(908) 1-2

Moară cu motor

de vânzare. Cu o platră; motor de 16 H. P. dus cu motorină; macină porumb (cucuruz) și grâu 300 kgme pe clas. Se vând cu preț moderat.

De vânzare și 1 motor de 4 H. P. cu drescă de treerat sau și circular.

Toate bune, în lucrare, fără reparări. La:
(906) 1-3
NICOLAE PITIC,
morar, Gârboveț, p. Bania (Băna).

2 învățacei se primește în atelierul subscribului:

(904) 1-2 Nicolae Brânză
m. cojocar, în Cugir

Notariatul cercual Șibot.

Nr. 969-926.

Publicațiune.

Primăria comunei Șibot, dă în arândă circa 620 jug. cad. pășunatul de iarnă, prin licitație publică cu oferte scrise, închise și sigilate, pe timp de un an, în ziua de 3 Novembre 1926, ora 10 a. m., la casa comunală.

Durata arendării să începe dela 15 Novembre 1926 până la data de 9 Martie 1927.

Prețul de strigare este 20.000 Lei.

Doritorii de a licita au a depune 10% garanție în bani gata sau în hârtii de valoare acceptabile.

Condițiunile detaliate se pot vedea la oficiul notarial cercual în orele oficioase.

Licitațiunea se va ținea în conformitate cu Art. 72 și 83 din legea contabilității publice.

Șibot, la 23 Oct. 1926.
Ioan Pădure, Avron Balemiri,
primar, not. cercual.

Nr. 857-1926 adm. (905) 1-1

Publicațiune.

Primăria comunei Beriu pu blică arândarea dreptului de adunat vamă dela moara comunală, cu două petri, pe timp de 3 ani, 1 Ian. 1927 până la 31 Dec. 1929, prin licitațiune publică, conform art. 72-84 din legea cont. publ. Licitațiunea se va ținea în localul primăriei comunale Beriu, în ziua de 25 Novembre 1926, ora 10 a. m., cu oferte închise și sigilate. Ofertele se primesc de către primăria comunală, până la data de 25 Nov. a. c., ora 9 a. m., împreună cu valutu de 10% în bani sau hârtii de valoare.

Prețul de strigare 30.000 Lei. Condițiunile se pot cunoaște la of. not. în orele oficioase. Beriu, la 20 Oct. 1926.

Primăria.

Notariatul cercual Șibot.

Nr. 970-926.

Publicațiune.

Primăria comunei Șibot, dă în arândă morile comunale numite Moara din-sus și Moara din-jos, cu câte 2 petri, prin licitație publică, cu oferte scrise, închise și sigilate, care se va ținea în 10 Novembre 1926, ora 10 a. m. la casa comunală.

Durata arândării este dela 1 Ianuarie 1927, până la 31 Decembrie 1927.

Prețul de strigare este 60.000 Lei la o moară.

Doritorii de a licita au a depune 10% garanție în bani gata sau în hârtii de valoare acceptabile.

Condițiunile detaliate se pot vedea la oficiul notarial cercual în orele oficioase.

Licitația se va ținea în conformitate cu Art. 72 și 83 din legea contabilității publice.

Șibot, la 23 Oct. 1926.

Ioan Pădure, Avron Balemiri,
primar, not. cercual.

Administrator de moșie

se caută la moșia dnei vād. C. Șomănescu. Se prefer persoanele cari se pricep și la vie.

A se adresa: (901) 3-3
Dna Vād. C. Șomănescu
București, Str. G. A. Rosetti Nr. 35.

De vânzare: (899) 3-3

2 căldări de fert rachiu.

Mărimea, una 225 litro, a doua de 154 litro. — În Orăștie strada Romosului Nr. 23. (Pe la grajdul taurilor).

Betia
Cine vooște a scăpa de patima această uricioasă, să intrabulnăze „Antibetia” scutit legal, preparat de mult încercat, care degustată bețiul de beuturi spirituoase. Fiind fără gust, se poate da pătimășului fără știrea sa. Mil și mil de scrisori de recunoștință. 2 flacoane 300 lei prin ramburs.
— Spese postale și ambalaj în regie proprie. —
Farmacia la „VULTURUL ALB” Nr. 33, Lugoj, Banat.

3 jugăro de pământ ară-

tor prima clasă, în apropiere de oraș, după casarmă, în o singură tabă, potrivită pentru o vilă sau casă de locuit, e de vânzare. Informații la proprietar în str. V. Alexandri nr. 9. (887) 4-5

Primăria comunei Săsciori.

Nr. 1114-1926 adm. (890) 4-5

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 28 Noemvre 1926, la 2 ore p. m. în cancelaria notarială din Săscior, jud. Alba, plana Sebeș, se va da prin licitație publică minuendă, cu oferte închise, conform art. 72-83 a legii cont. publice, construirea din nou a morii de apă comunale, acelu oferant, care prin folosința pe mai puțină ani a acestei mori, precum și prin folosința merii a doua, proprietatea comunei, care e în funcțiune și în stare bună, se obligă, conform planului și devizului aprobat, a construi moare.

Prețul strigării se statorește: folosința pe timp de 14 ani a merilor susamintite din 1 Ianuarie 1927 începând.

Amatorii cari vor lua parte la licitațiune, vor depune, pe lângă ofertă, și garanția provizorie de 15% în numerar sau efecte publice.

Planul tehnic, devizul, condițiunile generale de licitație, se pot vedea zilnic în orele oficioase la această primărie.

Săsciori, la 26 Sept. 1926.

I. Patru Agustin Bărsan
primar, notar cerc.

De vânzare (882) 5-

În Orăștie: o casa la piață, constătoare din vreo

16 camere de locuit,

apoi grajduri bune pentru 15-20 capete de vite, lemnării spațioase, cotețe mari pentru porci, șură mare pentru cară, căruțe și fântână în curte. Casa este cu etaj, cu 2 localuri de prăvălie sub ea, cu front la piață și situată în colț a trei străzi, cu două intrări. Curtea e despărțită prin o curte mare economică. Podurile locuințelor și lemnăriilor sunt anume pregătite pentru păstrarea mai multor vagoane de bucată. Sub locuințe se află pivnițe mari și bine construite. Curtea, parte e asfaltată, parte pardosită cu piatră. Casa e bine situată, se vând din mână liberă, fără nici o sarcină pe ea. Informații se pot lua dela proprietarul casei din Piața Reginei Maria, Nr. 30, din Orăștie.